

1

Copiii sunt *singurul* argument întru justificarea speciei. Fiecare ins luat în parte își justifică, la rândul său, întreaga viață, plină de mizerii, suferințe, veselii cretine și nonsens, numai prin *starea primordială*, mistică a copilăriei, stare întreruptă, hăcuită, făcută zob pe parcurs, dar mereu prezentă în subteran. Până și imbecilul cel mai tenace, asasinul cel mai înrăit se mântuiesc (*naturaliter*) prin întoarcerea către această unică etapă, care nu-i paradisiacă, angelică, perfectă, impecabilă, nu-i bornă spre cer, e mai mult decât atât: e *răs* zglobiu, nepăsător în fața sau, uneori, în mijlocul iadului. Nu cunosc decât o definiție a stării de copilărie: lipsa de ranchiună. Uitarea fațerii de rău e Virtute pentru monahul burdușit de vanități, complexe și ranchiune. Pentru copil însă e starea naturală. N-o simțim decât noi, cei din afară, cei atenți, cei alertați de râsul copilăresc, altă vorbire a harului. De acolo, din acest har plin de veselie, lipsit de memoria măloasă a adulților, care poate ierta orice într-o singură clipă, ne tragem tot restul vieții. Nu mă refugiez în „amintirile din copilărie”, oricum truate, machiate, sclivisite prin trecerea vremii. Nu. Ca-n *Oglinda* lui Tarkovski, mai mult *aud* copilăria, decât o revăd. O aud acum, în clipa în care scriu aceste rânduri. Copilăria e

un fond sonor distinct, o pânză de sunete *vii*, pe care mai târziu nu le mai putem auzi nici în noi înșine, cu atât mai puțin în preajma noastră. *Oglinda* lui Tarkovski ar trebui revăzut cu ochii închiși. Banda sonoră e mult mai edificatoare decât imaginea. Imaginea concretizează, prezențializează, fals, un mit (pierdut în timp, iremediabil pierdut). Dar sunetele *sunt* copilăria. Și de fiecare dată când scriu un poem aud sunetele lui urcând în mine din aerul acelei vârste când, deși înconjurat de frică, nesiguranță și suferință, nu rețineam decât *contrariul* a ceea ce a devenit ulterior această viețișoară căzută, de nimic, ajunsă cu spatele la zid.

2

Un dandy își impune constrângeri de prinț și sacrificii de ascet. Barbey își încorseta silueta până la sufocare. Toaletele sale Ancien Régime (*haut de forme, talon rouge* etc.) stârneau ilaritate, dar semnalau intrusul de geniu: „Quand il apportait à Marthe Brandès ses livres spécialement reliés, beaux comme des toréadors, dédiés avec du sang rouge et du sang bleu, il ne manquait pas d’y assortir son costume. Ainsi, pour offrir *Les diaboliques*, relié en noir, il s’était habillé de deuil” (Roger Kampf, *Dandies*).

3

E reconfortant să vezi ce am ploare au căpătat, postum, personaje precum Barbey d’Aurevilly sau Léon Bloy.

Paria printre contemporanii lor, detestați pentru pamfletele acide și invectivele policrome, boicotați de toată snobilimea mic, foarte mic burgheză a vremii, condamnați la sărăcie lucie (un copil al lui Bloy a și murit, se spune, din cauza foamei), ostracizați, iată-i cum revin, magnifici, după o sută și ceva de ani. Până și leprele democrat-atee simt un fior de admirație în preajma geniului lor. Două lucruri se desprind de aici. Compromisurile nu sunt necesare, nici suficiente pentru a impune și mai ales pentru a menține o operă. Tentația gloriolei rapide, prin compromis (ideologic, carieristic etc.), deși puternică, uneori de înțeleș la firile slabe, nu biruie întotdeauna. Ființa umană subzistă prin compromisuri zilnice, se târăște de la momentul nașterii spre cel al morții printr-un tunel plin de mărăcini și excremente. Dar există și excepții. Tocmai aceste, puține, excepții răscumpără netrebnicia noastră comună. Al doilea lucru: autori virili, incozi, *entrepreneurs de démolitions*, precum Barbey și Léon Bloy, *evoluează* în percepția generațiilor de cititori. Acum, la o sută și ceva de ani *după*, textele lor nu mai au impact direct (pentru că țintele s-au făcut oale și ulcele), și-au pierdut efectul demolator, devenind exerciții de stil într-un registru aproape anistoric. Nimeni nu se mai supără din pricina lor, nimeni nu e vexat sau oripilat, pentru că ele nu mai vizează decât stafii; de fapt, sunt percepute ca vizând nu persoane precise, ci *categorii*. Dacă s-ar întâmpla ca strănepoții celor încondeiați să citească vreo pagină cu vitriol la adresa străbunicilor lor, ei nu s-ar mai simți jigniți, ci, probabil, s-ar amuza copios.

A dispărut efectul pasional, a rămas doar efectul literar. Un scriitor viu, autentic, nearivist iese mai devreme sau mai târziu la suprafață, se impune ca o evidență, chiar dacă n-a cedat o iotă compromisurilor cât a trăit pe pământ. Sau poate tocmai de aceea: pentru că nu a... Trebuie scris, murit, așteptat.

4

Mai bine „smintit”, „imposibil”, „apucat”, „asocial” decât comunisto-socialisto-democrato-intelectual. Cum ne așternem pe lumea aceasta așa vom dormi pe lumea cealaltă.

5

Prostia și lașitatea au devenit azi cu atât mai periculoase cu cât sunt protejate de legi. Taxarea unui prost drept prost, cu sensul obiectiv din dicționar, poate atrage consecințe penale. Prostul nu mai poate fi numit ceea ce este și tratat ca atare (tratată în ambele sensuri: moral și terapeutic), căci „se vexează”: prostia nu mai e verdict, ci calomnie. La fel prostituția. Azi, femeia-curvă are toate drepturile și absolut nicio îndatorire. Având toate drepturile, nu mai are nici rușine, nici remușcare. Legea și avocatul au înlocuit credința și preotul. Minunate rezultate după două mii de ani de civilizație biblică! Isus răstignit zilnic de mii de ori în oficiile proxeneților de stat, infailibili și atei.